

Checklist Signaleringsgesprek Gezonde School: van signaal naar advies

1) Verkennen van het signaal

Doel: komen tot bewustwording en vaststellen of gesprekspartner/de school de intentie heeft om maatregelen te nemen of te verbeteren

- Na presentatie van het signaal: herkent en erkent de gesprekspartner het signaal
- Verkennen van de omvang: is het een incident of komt het vaker voor en in welke omvang dan
- Verkennen het oordeel van de gesprekspartner van de ernst van de gevolgen als er geen (betere) maatregelen worden genomen
- Vaststellen of op basis hiervan de gesprekspartner de intentie heeft/te kennen geeft dat er inderdaad (betere) maatregelen nodig zijn

2) Verkennen van wat de school al doet

Doel: inventariseren welke activiteiten, afspraken in de school e.d. er al zijn

- Wat gebeurt er al bij de drie pijlers van de gezonde school
  - Gezondheidseducatie (lessen/voorlichting)
  - Schoolomgeving (intern, bijv. protocollen, afspraken, regels)
  - Schoolbeleid (visie op papier, informatie in schoolgids e.d.)

3) Adviseren over activiteiten

Doel: verkennen en besluiten van mogelijkheden om het probleem aan te pakken

- Nagaan met gesprekspartner welke mogelijke activiteiten er zijn rond:
  - Gezondheidseducatie
  - Schoolomgeving (betere afspraken, regels)
  - Schoolbeleid
- Verwijs naar preventiepartners of naar gezondheidsbevorderaars
- Bespreek de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van de activiteiten voor de school
- Laat school beslissen over welke activiteiten ze eventueel zullen gaan uitvoeren

4) Monitoring en evaluatie

Doel: Volgen en nagaan of activiteiten worden uitgevoerd en of ze effect sorteren

- Worden activiteiten uitgevoerd
- Loopt dat volgens verwachting
- Welke obstakels eventueel en hoe op te lossen
- Zijn er positieve resultaten te melden

Een praktijkvoorbeeld

1) Verkennen van het signaal

Tijdens een PGO krijg je het signaal dat een leerling van de basisschool veel gepest wordt. Je wilt weten of dit om een enkel incident gaat, of dat het een probleem van een grotere omvang is. Je gaat in gesprek met de internbegeleider van de school. Zij herkent dit signaal en geeft aan dat het een probleem is wat op school op grotere schaal speelt. Eigenlijk vindt ze ook wel dat de school het pestgedrag zou moeten aanpakken. Omdat het probleem herkent wordt maak je samen met de IB-er een vervolgspraak met de directeur van de school.

2) Verkennen wat de school al doet

Tijdens het gesprek met de IB-er en de directeur wil je inventariseren wat de school al doet op het gebied van pesten:

- worden er bijvoorbeeld weerbaarheidstrainingen gegeven, krijgen leerlingen voorlichting over social media en hoe daarmee om te gaan (zijn er oudervoorlichtingen op dit gebied)
- is er een pestprotocol aanwezig. Zo ja, weet iedereen wat hier instaat en handelt iedereen hier ook naar.
- heeft de school iets opgenomen in het beleid over pesten, het gebruik van telefoons op school, enz.

De directeur geeft in het gesprek aan een pestprotocol te hebben, maar hij geeft toe dat dit protocol al lang niet meer herzien is en ook eigenlijk niet gehanteerd wordt.

3) Adviseren over activiteiten

Een pestprotocol is al aanwezig, dus voor de school zou het een eerste stap kunnen zijn om te kijken of dit protocol nog voldoet aan de huidige situatie. Vervolgens kan het protocol in het team besproken worden. Ook met de leerlingen moet het protocol besproken worden, zij moeten weten hoe er op school met pesten wordt omgegaan. Tevens kunnen ouders via de schoolgids op de hoogte gebracht worden van het "pestbeleid" op de school.

Een volgende stap kan zijn om de directeur in contact te brengen met Centrum 1622, zij kunnen voorlichting geven over pesten of zelfs weerbaarheidstrainingen geven. Het is ook goed om de school te wijzen op de websites: www.pestweb.nl en www.mijnkindonline.nl. Via deze sites kunnen digitale lespakketen gedownload worden betreffende pesten/weerbaarheid en mediaopvoeding (ook gericht op de ouders).

Na al deze adviezen is het belangrijk om met de school te bespreken welke van deze activiteiten haalbaar en uitvoerbaar zijn. De school moet het uiteindelijk zelf oppakken, dus het is erg belangrijk dat zij zelf kiezen, dat ze zich de activiteit ook echt eigen kunnen maken.

4) Monitoring en evaluatie

De school heeft voor een activiteit gekozen. Het is belangrijk dat de school weet dat zij altijd voor vragen en advies bij jou kan aankloppen (wat niet betekent dat je zelf alles moet oppakken). Bij je volgende bezoek aan de school kan je vragen of het pestprotocol inderdaad aangepast is. Kunnen ze het pestprotocol nu ook implementeren, of lopen ze nog tegen bepaalde problemen aan. Als het bijvoorbeeld lastig blijkt om het pestprotocol bij de ouders onder de aandacht te brengen, probeer de school dan met iemand in contact te brengen die ze hierbij kan helpen (tijdens al bestaande ouderbijeenkomsten kan bijvoorbeeld Centrum 1622 uitgenodigd worden om ouders te vertellen over wat pesten nu precies is en wat de gevolgen hiervan zijn. Vervolgens kunnen ze uitleggen wat het belang van een pestprotocol voor een school is).

Laat de school ook weten dat ze trots kunnen zijn op wat ze al bereikt hebben: er is een pestprotocol en alle leerkrachten hanteren nu dit protocol! Stap voor stap kun je ze verder helpen. Bij ieder contact met de school kom je even op dit onderwerp terug.